

Le Barroux, Abbaye Sainte Madeleine

Ik ben niet per se van het uiterlijk vertoon. Het heeft de neiging het innerlijke te overrulen. Innerlijkheid is meestal wars van uiterlijkheid, en uiterlijkheid - teveel frutsels en franje - doet de innerlijkheid vaak geen recht. Maar er zijn momenten dat ik zwicht voor de uiterlijkheid. Dat is me tot nu toe drie keer overkomen. De eerste keer was een jaar of wat geleden bij de uitvaart van koningin Elisabeth, de tweede keer bij de uitvaart van paus Franciscus, en de derde keer afgelopen week in Abbaye Sainte Madeleine in Le Barroux. Mensen kunnen om allerlei redenen zulke iconen zijn geworden dat hun naam, faam en betekenis niet kunnen worden overschat. Dan is er niets anders dan groot vertoon mogelijk. Bij Elisabeth, als koningin van generaties Engelsen, was dat het geval; bij Franciscus als religieus en genereus kerkelijk leider van meer dan een miljard wereldbewoners ook. En in Le Barroux? Dat is een verhaal apart.

Wij - Nederland, het westen - zijn gezegend met een rijk katholiek, of toch minstens christelijk, weliswaar niet onomstreden verleden, waarbij uiterlijkheid een grote rol speelde. Daar hebben we zestig jaar geleden definitief afstand van genomen. Alle, het hogere diendende vertoon viel in onze ver doorgevoerde consumptiemaatschappij - een gevolg van voor iedereen bereikbare materiele welvaart - niet meer uit te leggen. Met de opkomst van dat consumptieve verviel ook een gegeven als eerbied. Waar zou je nog eerbied voor moeten hebben als alles wat je wilt binnen handbereik ligt. In eerbied zit verering besloten, en vereren doen we niet meer, tenzij het een voetballer of een popmuzikant betreft.

In Le Barroux vereren de monniken dat het een lieve lust is. Ze vereren zo hartgrondig dat ik er soms bijna om moet lachen, non-vereerder als ik ben (geworden). Kun je je het nog voorstellen: een mis met

meerdere heren in prachtig bewerkte kazuifels, hoe hoger de hiërarchie hoe mooier? Processies met de hoogwaardigheidsbekleders voorop en de eenvoudige monnik als sluitstuk; buigen, knielen, eerbied betonen aan de abt, alle bewegingen in een perfecte, rustige choreografie die doorvolkt is met wierook, slippendragers aan weerskanten van de dienstdoende priester en óp de tel zwaaien met de ruimvallende priesterlijke rokken? En dat alles in binnen de lijnen van architecturale, en niet in de laatste plaats vocale schoonheid in de vorm van het gregoriaans?

Nee, die monniken roepen bij mij geen weerstand op omdat hun eerbied zo oprecht is. Hij is echt. God is het allerhoogste, het begin en het einde van alles en aan Hem hebben deze vijftig oude en jonge mannen in Le Barroux hun leven gewijd. Je geeft je over aan God. Niet omdat het moet, maar omdat je niet anders kunt. Zeven keer per dag in de kapel, bij elkaar opgeteld in een jaar zo'n vijftwintighonderd keer. Om alleen al die dagelijkse gang te kunnen volhouden is schoonheid nodig naast een vorm van hiërarchie, zoals Benedictus die voorschrijft. Onderwerping aan iets of iemand die in naam ván groter is dan jijzelf bent en houvast biedt in goede en slechte tijden.

Zonder schoonheid, overgave en verering geen klooster als Le Barroux.